

Tovább fejlődik az Uzsgorodi Tudományegyetem és a Szegedi Tanárképző Főiskola kapcsolata

A szovjet egyetemi küldöttség sajtótájékoztatója

Az Uzsgorodi Tudományegyetem küldöttsége, amely — mint már jelentettük — a Szegedi Tanárképző Főiskola meghívására érkezett Szegedre, tegnap, szombaton délután sajtótájékoztatót tartott a főiskola központi épületében.

Csúkas Istvánnak, a főiskola igazgatójának bevezetője után D. V. Csepur, az Uzsgorodi Tudományegyetem rektora a többi látogatót elmondotta, hogy látogatásának célja; kidolgozni és aláírni a két felsőoktatási intézmény együttműködését szabályozó szerződést és munkatervet, mely a szovjet — magyar kulturális egyezmény jelentős dokumentuma is lesz.

— Két napja vagyunk Szegeden — mondotta D. V. Csepur — s első tapasztalataink szerint is redli lehetőségeink vannak az együttműködésre. A két nap alatt igen sokat tapasztaltunk a tanszékek munkájának ismeréséből. Komoly figyelmet érdemelnek például azok a nagy fontosságú ered-

mények, amelyeket a szegedi főiskola a levelező oktatás fejlesztésében kidolgozott. Meggyőződésünk, hogy tanulhatunk egymástól.

A továbbiakban D. V. Csepur az Uzsgorodi Tudományegyetem munkájáról tájékoztatta a résztvevőket. Elmondotta, hogy az egyetem 1945 októberében alakult, Hruscsov elvtárs kezdeményezésére, aki akkor az Ukrán Szovjet Szocialista Szövetségi Köztársaság miniszterelnöke volt. Az elmúlt 18 év alatt az uzsgorodi egyetem jelentősen fejlődött és ma egyike a Szovjetunió legismertebb felsőoktatási intézményeinek. Nyolc fakultása, 43 tanszéke, több, mint 100 laboratóriuma és 6928 hallgatója van. Tizenkét professzor, 150 docens és 341 oktató, valamint 250 külső előadó tanít az egyetemen.

— A tanárok a tudományos feladatok megoldásában együttműködnek a magyar kutatókkal. Legutóbb például így született meg a Magyarország vázlatos története című kiadvány és, az

ukrán—magyar, magyar—ukrán szótár is.

Az uzsgorodi egyetem tanárai és hallgatói 14 nemzet fiából kerülnek ki. Legnagyobb számban vannak közöttük ukránok, magyarok, szlovákok és románok. Mindannyian kéz a kézben, szoros együttműködve, testvéri barátságban dolgoznak.

Az egyetemen nagy számban tanítanak fiatalokat magyarul is. A Kárpáton Túli Területen 150 alsó- és középfokú iskola működik, több mint kétszer annyi, mint a felszabadulás előtt. Tanáraikat az Uzsgorodi Tudományegyetemen képezik ki. Az orvosi kar kivételével az egyetem minden karán folyik magyar nyelvű tanítás. A Kárpáton Túli Területen ma több mint hat-szor annyi magyar egyetemi és főiskolai végzettségű szakember dolgozik, mint 1945 előtt.

I. M. Mesko egyetemi dékán felszólalásában az orosz—magyar történelmi kapcsolatok jelentőségét méltatta, és elmondotta, hogy mint kutató Kossuth Lajos közgazdasági eszméivel foglalkozik és magyarországi látogatását felhasználja anyaggyűjtésre is.

A. M. Rót, az Uzsgorodi Tudományegyetem tanszékvezető tanára, 16 évvel ezelőtt, mint a Szovjet Had-sereg századosa már járt Szegeden. Óriási változásokat tapasztalt. Ezek a változások, mint cseppben a tenger, a magyar népek a szocializmus építésében elért sikereit tükrözik. A továbbiakban Szeged irodalmi hagyományainak jelentőségéről beszélt és a többi kö-zött elmondotta, hogy egyetemükön nagyon jól ismerik Juhász Gyula, József Attila és a többi szegedi vagy Szegedről indult író, költő munkásságát.

A sajtótájékoztató végén D. V. Csepur tolmácsolta a küldöttség köszönetét a rendkívül szíves, baráti fogadtatásért és vendéglátásért.

A sajtótájékoztató végén D. V. Csepur tolmácsolta a küldöttség köszönetét a rendkívül szíves, baráti fogadtatásért és vendéglátásért.

Megkezdődött a rákellenes küzdelem hete

Szombaton a szegedi Orvostudományi Egyetem szemészeti klinikájának előadotermében tudományos ankétal kezdődött meg a rákellenes küzdelem hetének Csongrád megyei eseménysorozata. A tanácskozáson a Csongrád megyei és szegedi klinikák, kórházak rákkal foglalkozó orvosai, klinikusai vettek részt. Megjelent dr. László György megyei főorvos, Kátona Sándor, a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottságának titkára és Hofgesang Péter, a Hazafias Népfront Szeged városi bizottságának titkára is. Az ankétot a Hazafias Népfront, az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet és a Magyar Vöröskereszt helyi szerveinek közös rendezésében tartották meg.

Dr. Tóth Károly egyetemi tanárnak, a szegedi Orvostudományi Egyetem rektorának megnyitó szavai után neves budapesti, szegedi és hódmezővásárhelyi orvosok, kutatók 11 tudományos előadást tartott a rákbetegségekkel kapcsolatban. Dr. Kelnér Béla akadémikus, egyetemi tanár beszámolt a moszkvai VII. rákkongresszuson elhangzott elméleti kutatások egyes részleteinek tapasztalatairól.

A klinikai és a szervezeti problémákról dr. Vikol János, az Országos Onkológiai Intézet igazgató-főorvosa tartott előadást.

Arról is szólt, hogy Csongrád megyében és Szegeden is megvannak a szervezeti és orvosi feltételek, hogy a rákellenes küzdelem megfelelő eredményeket érjen el.

A két előadás után a rák-kérdés több részletproblémájáról hangzott el előadás, amelyet szegedi és hódmezővásárhelyi orvosok tartottak meg.

Négy szemközt AZ OLVASÓVAL

A jó szakemberről

Tisztelt Olvasóink, állapítsuk csak meg nyugodtan, ma már nem is kell négy szemközt lennünk ahhoz, hogy határozottan ki-nyilvánítsuk véleményünket: aki nem tud arabusul, ne beszéljen arabusul. Vagyis hogy közéletünk, gazdasági, ipari életünk minden posztján olyan emberek álljanak, akik értenek is az az adott területhez, tudják, mit kell tenniük. Egyszóval, jó szakemberek.

Lehet, hogy most egy kissé hunyorít a szemével, s közben mutatóujját emelve int meg engem: »No, no csak lassabban, mert nincs azért ez mindenütt így.« Ha ezt mondja, nem is vitatkozom rajta, hiszen valóban igaza van. Viszont Ön se vitatkozzék azon, hogy általánosan ma már lényegesen változott a helyzet, s — ami még fontosabb — egész társadalmi berendezkedésünk sürgetően azt követeli: irányító beosztásokban, s mindinkább a kisebb beosztásokban is csak olyanok dolgozzanak, akik értik a mestersegüket. Nem okoskodásra, frázispuffogatásra van ma szükség (különben soha nem is volt!), hanem hozzáértésre, minél szélesebb körű tudásra, szakismeretre.

A jó szakemberek elengedhetetlenek népgazdaságunk minden területén. Ebben tehát, ugye, egyetértünk?

Tartok azonban tőle, hogy nem mindenki értünk egyet abban, hogy ki is a jó szakember. A napokban beszélgetés közben szó esett egy vezető beosztású mérnökről. Informátorom megjegyezte: »Kitűnő szakember.« Tulajdonképpen nem is tévedett, nem tájékozatlanság helytelenül, mert akiről szó volt, csakugyan széles körű tájékozottsággal rendelkezik a mérnöki munkában a maga szakterületén. De hogy igazán kitűnő szakember-e? Ez a későbbiekben már nem hangzott ilyen egyértelműen. Nem, amikor kiderült, hogy politikai, ideológiai tájékozottsága még sem közelíti szakembert ismereteit.

S itt kell megállnunk, amikor a jó szakemberekről beszélünk. Volt olyan idő, amikor akárvá-akaratlanul, esetenként mestersegesen is szembe került egymással a két megítélés: beszélünk szakmailag megbízható, vagyis szakmailag képzett és politikailag megbízható, képzett emberekről. S voltak, akik nagyon háborogtak, amikor az egyik vagy a másik került kedvezőbb elbírálás alá. Ma erre egyáltalán nincs szükség, nem kell szembe állítanunk a kettőt. Ellenkezőleg: közös nevezőre emelhetjük, vagyis egységben nézhetjük, kell néznünk a szakmai és az ideológiai felkészültséget.

Hadd említsék egy másik példát annak megvilágítására, hogy ha ez az egységes szemléletmód hiányzik, akkor milyen groteszk helyzetek adódhatnak. Egy vállalati főkönyvelővel beszélgettem nemrégiben, s a magamfajta, számokhoz nem értő ember

elismerő csodálkozásával hallgattam, hogyan beszélt munkájáról. Milyen fontos, felelősségteljes ügyek, tettek fordulnak meg a kezén! Mint egyébként általában minden főkönyvelőn, a vállalatok egyik legfontosabb beosztású emberétén. Aztán egyebekről beszélt elmondta, hogy a politikai akadémia jár. Most rajta volt a csodálkozás sora: csodálkozott meghökkenésem. Nem kis erőfeszítésbe került megmagyarázni, hogy igen hasznos és értékes ismeretanyagot hallhat a politikai akadémia előadássorozatain, de az ő felelős beosztásában ez mégiscsak kevés ahhoz, hogy szakmai ismereteivel egyenértékű politikai felkészültséggel, marxista műveltséggel is rendelkezzen.

Igen, egyre inkább tudomásul kell venni, hogy ma már az élet veti fel a kérdést: lehet-e valaki jó szakember megfelelő politikai műveltség nélkül? Végezhette-e valaki tartós eredményességgel a munkáját, különösen vezető tevékenységét, ha nem látja annak magában összefüggéseit és céljait. Tud-e mozgósítani termelési, gazdasági feladatokat, ha nincs tisztában a »miért«-ekkel? Az előbb említett főkönyvelőnek például vajon milyen ismeretei lehetnek a szocialista vilárendszer gazdasági eredményeiről, a KGST-ről és más hasonlók-ról, hogy egyebet ne is említsünk. Nem is kell a példálába főkönyvelőig, főmérnökig, vagy vállalatvezetőig elmenünk, mert már a művezetőnél is elengedhetetlen a politikai, ideológiai felkészültség. Gondoljunk egyebek között arra, hogy a művezető kötelessége közé tartozik a szocialista brigádokkal való foglalkozás. S hogyan tehet ennek eleget, ha a brigádban politikailag felkészültebb, magasabb ideológiai műveltséggel rendelkezők dolgoznak?

A kérdés hovatovább még élesebben is felvetődhet. Azt is feltehetjük majd egyszer az ilyen egyoldali műveltséggel rendelkező vezetőnek, hogy valóban olyan jó szakember-e. S akkor kiderülhet, hogy ideig öröig ugyan jól végzi munkáját, szakmailag látszólag kifogástalanul látja el feladatát, de előbb-utóbb ideológiai elmaradottsága ki-hatással lesz szakmai ténykedésére is. Nem is beszélve arról, hogy az ilyen emberek körül mind többen nőnek föl az egyre elmélyültebb, alaposabb szakmai és politikai ismeretek egyaránt elsajátító, vezetésre alkalmasabb emberek.

Valljuk be egymásnak — ha egyelőre még négy szemközt is —. Tisztelt Olvasóm, hogy sürgősen revidálnunk kell a jó szakember közhatalmát fogalmát. Mert a népgazdasági, de az egyéni érdekek is azt kívánják, hogy csak azt ismerjük el jó szakembernek, aki minden tereh megállja helyét ott, ahova hivatala szólította.

Lőkös Koltán

OGYESSZAI ÖSZ

1. A barátság jegyében

Dr. Bánfalvi József, az MSZMP Szeged városi bizottságának tagja, a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium igazgatója a szeptember 10. és 17-e között Ogyesszában járt szegedi párt- és tanácsi delegáció tagja volt. Az élményeiről, tapasztalatairól írt riportorozatot lapunkban folytatásokban közöljük.

Menni az új és ismeretlen felé, mindig szép és nagyszerű dolog. Hiába hall, vagy olvas sokat az ember, a tárgyak közelsége más színt és tartalmat ad a képnek, mint a szürke öblömbetűk. Hát meg mennyivel érdekesebb, ha azzal a szándékkal lép át az ember a határt, hogy mint delegáció tagja, tapasztalatokat gyűjtson és megismerje az emberek életét és lelkét.

Látni akartam, és nem adatokat gyűjteni. Érezni azt, ami igazi ogyesszai: az életet, az akaratot, a tényleget. Pár nap múlva azután így szólt hozzám az egyik kísérő, aki újságíró volt:

— Hallottam, hogy mint sportriporter is dolgozik. Nem kellene egy-két fontosabb adatot és nevet is feljegyeznie? Hát, ha szükséges lesz rá az otthoni lapnál.

Im, a jóslat beteljesedett. De honnét vegyem az adatok sokaságát, mely oly kézzelfoghatóvá tette ennek az országának fejlődését, nagyszerű életét, mikor feljegyzéseket nem készítettem. Na, de nem baj. Azt teszem, hogy megkísérlem visszaidézni az elmúlt szép napok hangulatát, ellopni a színeket és fényeket az ogyesszai őszből, közzelhozni az embereket, az akáccokkal szegélyezett utakat és a kéksínű tengert. Talán így is elég lesz...

Még csak egy pillanat! Hol is kezdjük tulajdonképpen? Indulás reggel a Keleti-pályaudvarról. Ez még nem annyira érdekes. Csap. Új kerekék kerülnek a hálókocsi alá, mert a Szovjetunióban szélesebbek a sínek. Azután rohanás a hegyek közé.

Igen, a hegyekbe! Csodálatosan tiszta kék szín az égen, lila árnyalatú hegyek és ormok, rózsaszínes napfény a felhők fodrán, és enyhe-sárga dísz a fák levején. Különös, megkapó varázs így együtt. (A mai festők erre azt mondanák, hogy giccs!) Kis patakok csöbögtek a töltés mentén, s friss, nehéz levegő jött a hegyekből. Szinte harapni lehetett. S mikor pedig elérkezett az este, a mély völgybe húzóódó apró fűtök lámpafénye olyannak tűnt, mintha valaki csillogó drágakövekből kis négyzetes formákat rakott volna össze, hogy megtörje velük a sötétség hatalmát.

Az első orosz tea jólesett!

A hálókocsi kalauza mestere volt e szakmának is. Azután elért bennünket az álom, s mikor reggel ébredve az ablakra néztünk, már szürke köd köszöntött lágyan. Hatalmas síkságon rohant velünk a vonat. Ukrajná! Betakarítás utáni felszántott mezők, néhol egy kis falu, vagy bozótos, a vonat mentén, ez jellemezte a tájat. Csönd, fenség és nyugalom...

Kilenc óra! Kijev! Az ogyesszaiak köldökével már itt vártak bennünket. Jurij volt, akit mi attól kezdve nagyon a szívünkbe zártunk. Kijev, zöld lombbal telt gyönyörű város, mesés új városnegyedekkel. Némelyik utcáson egy-egy építészeti költemény. Lebontják sorra az apró házakat, s előregyártott elemekből épülnek helyettük az emeletes paloták. Ebből mi szegediek is tanulhatunk. Műemlékké erőltetett viselkedésük felelősen akadályozni egy terület rendezését. A szovjet nép nagyon szereti hazáját és ragaszkodik emlékeihez, de a régi, jelentéktelen épületek sorsát józanul ítéli meg. Így válik Kijev napról napra nagyobb és szebb kulturális központtá.

Az éjszakát a vonaton töltöttük, s reggel Ogyessza napfényével ébredt. Az állomáson virággal, mosollyal és kedves szavakkal fogadtak. Már az első pillanatban az volt a benyomásunk, hogy igazi barátok közé kerültünk, akik a szívük minden melegevel örülnek annak, hogy városukban találkozhattak velünk.

Szép, izléses terítés várt bennünket a reggelinél. Áttetsző, fénylő-fehér ital az üvegben, alján hegyes, erős paprikák. Vodka! Az első pohárköszöntő érkezésünk öröme. Erre inni kell! Jurij közben elmondta, hogy ezt a nagyszerű italt különben »Úrhajós vodkának« nevezik, mert amikor Gagarin földet ért, ezzel kínálták meg először.

A találkozás öröme kiűrtettem poharam. Mintha parasztal nyeltem volna, úgy égette torkomat az ital. Na — mondtam — elérkezett a vég! Egy percre elállt a lélegzetem!...

Azóta még jobban tiszteltem Gagarint!...

Bánfalvi József

Jó az ideai szőlőtermés

Kedvez az idő a kövidinkának

A megye ideai szőlőtermése a kadarszóló kivételével igen jó minőségű. A kadarka és a többi fekete szőlő fajtákat a szeptemberi esőzések alaposan megviselték, kirepedeztek és megrohadtak.

Ezekből a szőlőkből 20—30 cukorfokos mustot is állítottak elő, azonban a szakemberek szerint ez a magas cukorfok nem realizálódik a borok fokában. Ezt a veszteséget azonban teljes valószínűség szerint pótolják a későbbi erő szőlőfajták.

A kövidinka, a rizling és az ezerjók. Ezek nagyszerűen viselték el a szeptemberi kedvezőtlen időjárást.

A bő termés ellenére sincs torlás sehol — jelentette ki Király Ferenc főmérnök, az Állami Pincégazdaság igazgatója. — Edényünk és tárolóhelyünk is bőven van, a gyors szállításhoz pedig — ha a szükség megkívánja — 40 gépkocsit is be tudunk állítani.

MAHART HAJÓJAVÍTÓ

ÜZEM felvezet

Állandó munkára

gépiakosokat, hajólakatosokat, csészerekéket, segédmunkásokat. Dolgozóinknak és családtagjaik részére vasúti és hajó szabadjegyeket biztosítunk. S. 84204

Siklósi Norbert nyilatkozata az újságírók világtalálkozójáról

Az újságírók harmadik világtalálkozóján részt vett magyar küldöttség vezetője, Siklósi Norbert, a MAOSZ titkára Várnából hazafelé tartva, Nagy Károlynak, az MTI szófiati tudósítójának a következő nyilatkozatot adta: — A harmadik újságíró világtalálkozó rendkívül sikeres volt — mondotta Siklósi Norbert. — Megvizsgáltuk azokat a legfontosabb

problémákat, amelyek a sajtó és a sajtó munkásait ma foglalkoztatják. Megvizsgáltuk az újságírók szociális helyzetét és munkakörülményeit, áttekintettük, hogy milyen kötelességeik vannak az újságíróknak a fejlődő országokban élő népek antiimperialista, antikolonialista harcáról, a politikai, gazdasági és kulturális függetlenségért vívott küzdelemről való tájékoztatás terén.

— Delegációk tevékenyen bekapcsolódtak a napirendi pontok vitáiba — folytatta. — Kivette részét a határozatok előkészítéséből. Új barátokat szerezünk és régebbi kapcsolatainkat megerősítettük. Nemzetközi tekintélyünk növekedését mutatja, hogy az idén fővárosunkban megnyílik a Nemzetközi Újságíró Szervezet újságíró továbbképző központja. (MT)